

PUTNIK

(odlomak)¹

Sedeo je umotan u sivo spasilačko ćebe iz torbe s prvom pomoći i pio vruć čaj. Mračno more je pljusalo okolo. Čamac Obalske straže koji je stao stotinu metara dalje ljuljao se na talasima s uključenim svetlima, a iza njega petnaest kilometara ka severu videli su se faro-vi kamiona koji su promicali preko nasipa, pristižući iz Nju Orleansa i odlazeći ka istoku putem US 90 prema Pas Kriščijanu, Biloksiju i Mobilu. S kasetofona je svirao Mocartov drugi koncert za violinu. Temperatura vazduha je iznosila šest stepeni i bilo je tri i sedamnaest ujutro.

Asistent je ležao nalakćen sa slušalicama na ušima i posmatrao tamnu vodu pod njima. S vremena na vreme more bi blesnulo bledim sumpornim plamom iz dubine od dvanaest metara na kojoj je Ojler radio brenerom. Vestern je gledao asistenta i duvao u čaj i pijuckao ga i gledao farove što su promicali nasipom kao što kapi vode sporo i celularno mile po žici. Odsevajući bledunjavo na mestima gde su prolazili iza betonskih balustrada. S mora je pored zapadnog rta ostrva Ket duvao vetar i voda je bila blago uzburkana. Miris nafte i snažni plimni zadah mangrova i trave na priobalnim slatinama s ostrva. Asistent se pridigao i skinuo slušalice i počeo da traži nešto u sanduku s alatom.

Kako mu ide?

Dobro.

Šta mu treba?

Velike sečice.

Prikačio je klešta za sečenje za karabiner i provukao konop kroz karabiner i posmatrao kako sečice tonu u more. Pogledao je Vesterna.

Do koje dubine se može koristiti acetilen?

Devet-deset metara.

Posle se radi kiseonikom.

Da.

Asistent je klimnuo glavom i ponovo stavio slušalice.

Vestern je ispio čaj do kraja i prosuo talog i vratio šolju u svoju torbu i dohvatio peraja iz nje i obuo ih. Zbacio je ćebe s ramenâ i ustao i zakopčao gornji deo ronilačkog odela i sagnuo se i dohvatio boce za tregere i podigao ih i navukao na leđa. Zategnuo je kaiševe i stavio masku.

Asistent je ponovo skinuo slušalice. Mogu li da promenim stanicu?

¹ Roman će se pojaviti u toku 2023. u izdanju „Kontrast izdavaštva“ iz Beograda.

Vestern je podigao masku. Kasetu je.

Mogu li da promenim kasetu?

Možeš.

Asistent je odmahnuo glavom. Dovezli su nas helikopterom ovde po ovoj hladnoći u jedan izjutra jebote. Ne znam čemu žurba.

Hoćeš da kažeš da su svi mrtvi.

Da.

Kako znaš?

Čista logika.

Vestern je pogledao čamac Obalske straže. Konture razuzdanih svetala na uzburkanoj tamnoj vodi. Pogledao je asistenta. Logika, rekao je. Dobro.

Navukao je rukavice. Beli snop reflektora špartao je tamo-amo po površini i onda nestao. Stavio je pojas i zakopčao ga i ubacio regulator u usta i spustio masku i zakoračio u vodu.

Polako je tonuo kroz mrak ka sporadičnom blesku brenera u dubini. Dohvatio je stabilizator i spustio se na trup aviona i okrenuo se i polako zaplivao duž njega, prevlačeći rukom u rukavici po glatkom aluminijumu. Niska zakivaka. Brener opet blesnu. Obličje trupa protezalo se u tamu. Prošao je pored glomaznih gondola s turbomlaznim motorima i spustio se niz bok trupa u osvetljeni krug.

Ojler je već bio presekao mehanizam brave i vrata su bila otvorena. Čučao je odmah na ulazu kraj pregrade. Klimnuo je glavom Vesternu da uđe, a onda je obasjao putnički deo aviona. Ljudi su sedeli na svojim mestima, kosa im je plutala. Otvorenih usta, bez imalo spekulacije u pogledima. Radna korpa je stajala na podu kraj vrata. Vestern je dohvatio drugu ronilačku lampu i uvukao se u avion.

Mileo je iznad prolaza između sedišta dok su se boce vukle iznad njega. Mrtvačka lica nekoliko centimetara od njega. Sve što je moglo da pluta zalepilo se za plafon. Olovke, jastuci, čaše od stiropora. Listovi papira s hijeroglifskim mrljama od razlivenog mastila. Sve teskobnija klaustrofobija. Presamitio se i okrenuo i krenuo nazad.

Ojler je s lampom u ruci plivao niz spoljnu stranu trupa. Svetlo je obrazovalo korolu u vazdušnoj komori dvostrukog stakla. Vestern je krenuo napred i uvukao se u pilotsku kabinu.

Kopilot je još bio vezan na sedištu, ali je pilot plutao uz plafon oklembesanih ruku i nogu poput džinovske marionete. Vestern je obasjao instrument-tablu. Dvostruke poluge gasa na konzoli bile su u nultom položaju. Merači su bili analogni i kad je u vodi došlo do kratkog spoja svi su se vratili u neutralnu poziciju. Na panelu se video kvadratni prostor iz kojeg je izvađena avionska tabla. Držalo ju je šest šrafova u rupama, a tri džeka su visila tamo odakle su konektori bili iščupani. Vestern je zabio kolena u naslone na sedištima s obe strane. Dobar hojer sat od nerđajućeg čelika na ruci kopilota. Posmatrao je panele. Šta nedostaje? Kolsman altimetar i indikatori vertikalne brzine. Gorivo u funtama. Brzina aviona na nuli. Ostalo Kolinsovi uređaji. Kutija za navigaciju. Izvukao se iz pilotske kabine. Mehurići iz regulatora su se nanizali duž zasvođenog krova iznad njega. Na svim mogućim mestima tražio je pilotovu službenu torbu i sad je bio prilično siguran da nije tu. Provukao

se kroz vrata i potražio Ojlera. Plutao je iznad krila. Napravio je kružni pokret rukom i pokazao naviše i krenuo ka površini.

Sedeli su na malom čamcu na naduvavanje i skinuli maske i izbacili regulatore iz usta i nagnuli se unazad i otkočili boce. S kasetofona se čuo *Creedence Clearwater*. Vestern je izvadio svoju termos-bocu.

Koliko je sati?, rekao je Ojler.

Četiri i dvanaest.

Pljunuo je i obrisao nos korenom nadlanice. Nagnuo se ka Vesternu i zavrnuo ventile na bocama s gasom. Mrzim ovakva sranja, rekao je.

Šta, kad ima mrtvih?

Dobro. I to. Ali ne. Sranja koja nemaju smisla. Koja ne možeš da provališ.

Da.

Neće ovde niko izaći još dva sata. Ili tri. Šta bi da radiš?

Šta bih da radim ili šta mislim da bi trebalo da uradimo?

Ne znam. Šta misliš o ovome?

Ne mislim.

Ojler je svukao rukavice i otkopčao svoju ronilačku torbu i izvadio termos-bocu. Skinuo je plastičnu šolju s boce i odvrnuo čep i napunio šolju i dunuo u nju. Asistent je izvlačio kanap i korpu.

Avion se uopšte ne vidi. A kao neki ribar ga je našao? Seru.

Misliš da svetla nisu mogla da rade još neko vreme?

Nisu.

Verovatno si u pravu.

Ojler je obrisao ruke peškirom iz torbe i uzeo cigarete i upaljač i izvukao cigaretu iz kutije i zapalio je i seo zagledan u crnu nemirnu vodu. Svi sede na svojim mestima? Kako koji kurac?

Rekao bih da su već bili mrtvi kad je avion potonuo.

Ojler je pušio i vrteo glavom. Da. A nema ni mrlje od goriva.

Jedan panel nedostaje s instrument-table. I pilotova službena torba.

Stvarno?

Znaš o čemu se radi, zar ne?

Ne znam. A ti?

Vanzemaljci.

Jebi se, Vesterne.

Šta misliš koliko ovaj može da pređe?

Džetstar?

Da.

Verovatno preko tri hiljade kilometara. Zašto?

Zato što se moraš zapitati odakle je krenuo.

Da. Još nešto?

Mislim da su u vodi već danima.

Jebote.

Ne izgledaju baš dobro očuvano. Koliko treba telima da izbiju na površinu?
Ne znam. Dva-tri dana. Zависи od temperature vode. Koliko ih ima?
Sedam. Plus pilot i kopilot. Devet ukupno.
Šta ćeš da radiš?
Da odem kući i spavam.
Ojler je duvao u kafu i pijuckao. Da, rekao je.
Asistent se zvao Kembel. Posmatrao je Vesterna i pogledao Ojlera. Rekô bih da je dole
baš zajebano, rekao je. Nije vam frka?
Hoćeš da siđeš da pogledaš?
Ne.
Što da ne? Ja ću ti asistirati. Vestern će ići s tobom ako hoćeš.
Zajebavaš me.
Ne zajebavam te.
Ma neću.
Znam da nećeš. Ali ako nisi video ono što smo mi videli možda je bolje da ne trčiš pred
rudu i da nam govoriš šta da mislimo o tome.
Kembel je pogledao Vesterna. Vestern je naginjao šolju da skloni listove čaja. Majku mu,
Ojleru. Nije mislio ništa loše.
Izvini. Hteo sam da kažem da ne znam kako je avion pao u vodu. A kad god pomislim
šta sve nije u redu spisak je sve duži.
Slažem se.
Možda dobri doktor Vestern može da smisli nekakvo objašnjenje.
Vestern je odmahnuo glavom. Dobri doktor Vestern nema pojma.
Ne znam ni šta uopšte radimo ovde.
Da. Ništa od ovog ne zvuči dobro.
I koliko još imamo, dva sata do svitanja?
Da. Možda sat i po.
Ja ih neću vaditi.
Ni ja.
Čuj preživeli. Kakva glupost.
Sedeli su lica obasjanih lampom, dok se čamac ljuljao na talasima. Ojler je ponudio ter-
mos-bocu. Hoćeš malo ovoga, Gari?
Neka, hvala.
Hajde. Vruća je.
U redu.
Nisam video nikakvo oštećenje.
Da. Izgleda kao da je upravo izašao iz fabrike.
Ko ih pravi? Kako se ono zovu, džetstar?
Džetstar, da. Lokhid.
Ozbiljan avion. Četiri mlazna motora? Koliko brzo taj ide, Bobi?
Vestern je izbacio listove čaja i zavrnuo čep na termos-boci. Mislim čak oko devetsto
šezdeset kilometara na čas.

Čoveče.

Ojler je povukao poslednji dim i bacio opušak u mrak. Nikad nisi izvlačio tela, je li?

Nisam. Nego sam pomislio ako ti nešto nećeš da radiš onda verovatno ni ja neću hteti.

Podigneš ih kanapom i vezovima, ali opet moraš da ih izvučeš iz aviona. Stalno pokušavaju da te zagrlje. Jednom smo izvukli pedeset troje iz putničkog daglasa kod Floride i tu mi je preselo. To je bilo pre nego što sam otišao da radim za Tejlora. Bili su u vodi nekoliko dana i dobro smo pazili da nam ni kap te vode ne uđe u usta. Svi su bili nabubrili ispod odeće i morali smo da im presečemo pojaseve. Čim smo to uradili krenuli su naviše podignutih ruku. Kao cirkuski baloni.

Ovi ne izgledaju kao da su iz neke korporacije.

Je l'? Imaju odela.

Znam. Ali nisu to ta odela. Cipele im liče na evropske.

Otkud znam. Nisam imao normalne cipele poslednjih deset godina.

Šta ćemo?

Da bežimo odavde. Moramo da se istuširamo.

Dobro.

Koliko je sati?

Četiri i dvadeset šest.

Vreme leti kad si u provodu.

Možemo se saprati crevom na doku kad se vratimo. Da isperemo odela.

Mene će teško naći, Bobi. Ja se ovamo ne vraćam.

Dobro.

Misliš da je neko već bio dole, je l'?

Ne znam.

Da. Ali to nije odgovor. Kako su uspeli ući u avion? Morali su da iseku vrata isto kao i mi.

Možda im je neko otvorio.

Ojler je odmahnuo glavom. Majku mu, Vesterne. Ne znam ni što pričam s tobom. Stalno me plašiš toliko da se ukenjam od straha. Gari, pali ovo čudo.

Važi.

Vestern je zavukao termos-bocu u ronilačku torbu. Još nešto?, rekao je.

Reći ću ti još nešto. Mislim da imam jaku i nepokolebljivu želju da ništa pod milim bogom ne saznam o jebenom sranju koje će me samo uvaliti u probleme. Reći ću ti da mi je to gotovo kao religija.

Gari se bio premestio na zadnji kraj čamca. Vestern i Ojler su podigli dva sidra, a Gari je stao nogom na krmenicu i potegao kanap za paljenje. Veliki Džonsonov motor je odmah ukresao i čamac je polako brborio dok se nisu dobro odmakli od narandžaste plutače kad je Gari dodao gas i usmerio ih preko mračne vode ka Pas Krišćijanu.

* * *

Niz reku stiže prastara škuna sa spuštenim jedrima. Crnog trupa, sa zlatnom zagaznicom. Promiče ispod mosta i ispred sive uređene obale. Otmena avet. Pored skladišta i pristaništa,

visokih kontejnerskih dizalica. Zardali liberijski teretnjaci vezani na dokovima Aldžirza u Nju Orleansu. Nekoliko ljudi na šetalištu stalo je da pogleda. Plovilo iz drugog vremena. Prešao je prugu i krenuo Ulicom Dikejter ka Ulici Sent Luis i onda skrenuo u Čartrz. Kod Napoleon hausa ga je pozdravila stara ekipa za stolovima izbačenim ispred vrata. Poznanici iz drugog života. Koliko priča počinje upravo tako?

Uvaženi Vesterne, povikao je Long Džon. Iz mračnih dubina je li? Pridruži nam se u li-baciji. Sunce je već prešlo krajnice krsta ako se gorko ne varam.

Izvukao je drvenu bistro-stolicu i spustio zelenu ronilačku torbu na pločice. Bjanka Ferro se nagnula i osmehnula. Šta nosiš u torbi, mili?

Krenuo je na put, rekao je Dragi Dejev.

Gluposti. Uvaženi nas neće ostaviti. Konobar.

Samo opremu.

Samo opremu, rekao je Bret svima za stolom.

Kaunt Sils se dremljivo okrenuo. To mu je ronilačka oprema, rekao je. On je ronilac.

Oooh, rekla je Bjanka. To mi se jako sviđa. Mogu li da zavirim. Ima nešto perverzno?

Čovek ide na posao u gumenom odelu, šta očekuješ? Izvoli družite moj dobri. Krčag najjačeg za mog prijatelja.

Konobar je otišao. Turisti su promicali trotoarom. Niti njihovih ispraznih razgovora visile su u vazduhu poput segmenata koda. Pod nogama spori periodični udari makare negde duž obale reke. Vestern je posmatrao svog domaćina. Kako si ovih dana, Džone?

Dobro, Vlasteline. Nisam bio tu neko vreme. Usled sitne neprilike s vlastima oko legitimnosti nekoliko recepata za lekove.

Opisao je uzgredno svoje pustolovine. Štosevi falsifikovanih recepata iz štamparije u Moristaunu u Tenesiju. Pravi lekari, ali umesto njihovih brojeva telefona brojevi govornica na parkinzima supermarketâ. Prijateljica metar-dva dalje u parkiranom automobilu. Da. Tako je. Majka mu je na samrti. Da. Dilaudid. Sto komada po šesnaest grama. I tako tri nedelje u gradićima na jugu Apalačkih planina i onda tamo-amu po sobi u motelu Hiltop na auto-putu Kingston pajk u Noksvilu. Sobu je platio ukradenom kreditnom karticom. Čekao je vezu. Pola kutije za cipele narkotika druge kategorije vrednih preko sto hiljada dolara na ulici. Skinuo je bio svu odeću sa sebe na vrućini i koračao po sobi go sa izuzetkom čizama od nojeve kože i crnog borsalina sa širokim obodom. Pušeci poslednji montekristo. Došlo je pet sati. Onda šest. Konačno kucanje na vratima. Brzo ih je otvorio. Gde si dosad čoveče?, rekao je. Ali zurio je u cev službenog revolvera kalibra .38, a pored je stajao čovek s pumparicom kao podrška. Agent Istražnog biroa Tenesija mu je pokazao značku. Gledajući visokog i potpuno golog prestupnika. Druškane, rekao je, stigli smo što smo brže mogli.

Platio si kauciju, rekao je Vestern.

Da.

Onda ne bi trebalo da izlaziš iz države?

Tehnički tačno. Ali u svakom slučaju ovde sam svega nekoliko dana. Ako ti je tako lakše. Stari grad je počeo da me umara. Kad su me konačno pustili otišao sam kući i istuširao se i presvukao i krenuo ka Aveniji Džekson da vidim mogu li gde iskamčiti piće i onda sam

naleteo na jednu staru prijateljicu. Pa, Džone, kaže ona, jesi li to ti? Nisam te videla dvesta godina. Gde si bio? A ja joj kažem: Draga moja, bio sam u bajboku. A ona kaže: Stvarno? Znaš da mi se sestra udala za nekog momka iz Vinston--Sejlema. Tad sam pomislio: Stvarno moram da odem iz ovog grada.

Vestern se osmehnuo. Konobar je doneo pivo i poslužio ga na sto i otišao. Long Džon je podigao čašu. *Salud*. Bret je razgovarao s Dragim Dejvom. Tražio savet. U snu sam se, rekao je, popeo kroz prozor i čekićem za meso pretukao na mrtvo ime neku staricu u krevetu. Po glavi su joj ostali pečati kao na galeti.

Dejv je obrisao nešto nevidljivo sa stola. Tražiš pomoć, rekao je.

Šta?

Možda ti telo ne dobija nešto što mu je potrebno.

Uvek se radi o slobodi, rekla je Bjanka. Sve to što odlazi od tebe. Kao kad roditelj umire.

Sils se prenuo. Ljubitelj ptica. U njegovom kupatilu su se zlokobne grabljivice zakukuljene kao dželatni mrzovoljno premeštale po prečkama. Stepski i krški soko.

Papagaj? rekao je.

Bjanka se nasmejala i potapšala ga po kolenu. Volim te, rekla je.

Mnogi od njih tražili su posao. Džon je gestikulirao čašom. Bret je zamalo našao radno mesto, rekao je. Ali naravno u poslednjem trenutku sve se rešilo.

Zabrljao sam, rekao je Bret. Nešto me spopalo. Neki bezveznjaković je drvio politika ova politika ona. Napokon je rekao: I još nešto. Mi ovde ne gledamo na sat. A ja sam mu rekao e pa dobro ne mogu da ti opišem koliko mi je drago što to čujem. Ceo život kasnim skoro sat vremena gde god da idem.

Šta je on rekao?

Ućutao se kao. Sedeo je još minut i onda ustao i otišao. A bili smo u njegovoj kancelariji. Ubrzo je došla sekretarica i rekla da je razgovor završen. Pitao sam je jesam li dobio posao, a ona kaže ne verujem. Izgledala mi je kao da se iznervirala.

Jesi li našao drugi stan?

Nisam još.

A optužbe za podmetanje požara?

Odbačene. Našli su nekoliko mačaka.

Mačaka?

Mačaka. Da. Problem je bio što je vatra buknila na šest različitih mesta, pa im je to malo bilo sumnjivo i onda su počeli da nalaze mačke. Ostalo im je bilo samo da saberu dva i dva.

Mačke su prevrnule moju konzervu razređivača za boje, rekla je Bjanka. Onda su se uvaljale u to. Onda su protrčale ispod grejalice i zapalile se. A onda su se rastrčale po celoj garsonjeri.

Mačke.

Mačići. Znaš. Male mačke. Pokazala je kolike između dlanova. Rekla sam im zašto bih zapalila sopstveni stan? A svejedno smo ga samo iznajmljivali pobogu. Kako ćete to naplatiti? Mislim svako je lako mogao da zaključa da su se mačke zapalile. Šta su mislili, da su

samo sedele i čekale da izbije požar da bi mogle da se bace u vatru? Očigledno je sve počelo kad su se prvo mačke zapalile. Glupe su kô kurac.

Mačke?

Ne, ne mačke. One kretenke iz osiguranja.

Da crkneš od smeha, rekao je Bret. Kad je sudski policajac podigao ruku da pročita zakletvu, ona mu je nabacila pet. Mislim da su to tad prvi put videli.

Pretpostavljam da se genetska predispozicija razlikuje od rase do rase, rekao je Džon, ali u svakom slučaju samoubilačke sklonosti su značajan faktor u mačjoj jednačini. Što je i Asklepije zabeležio, pored drugih drevnih mislilaca.

Pobogu, rekao je Sils.

Ali to pak protivreči Unamunu. Zar ne, Vlasteline? Njegovom načelu da mačke više rezonuju nego što jadikuju? Naravno samo njihovo postojanje je u potpunosti hipotetično sudeći po Rilkeu.

Mačke kažeš?

Mačke.

Vestern se osmehnuo. Otpio je pivo. Prohladan i sunčan dan u drevnom gradu. Podne i ranozimski nežna svetlost na ulici.

Gde je Vili Vi?

Postavio je štafelaj na Džekson skveru. Nada se da će zavaljati svoje žvrljotine turistima naravno. On i onaj njegov pas boje meseca.

Taj ima da ujede nekog turistu za dupe i onda će popiti tužbu.

Ili zatvor.

Long Džon je otvarao veliku crnu cigaru. Odgrizao je kraj i ispljunuo ga i prevukao cigaru preko jezika i zagrizao je i dohvatio drvce šibice. Sanjao sam te, Vlasteline.

Sanjao kažeš.

Da. Sanjao sam te kako tumaraš u onim svojim olovnim cipelama po dnu okeana. Tražiš bogzna šta u tami batijalnih dubina. Kad si došao do ivice Naskanske ploče iz bezdana je sukljao plamen. More je ključalo. U snu mi se učinilo da si nabasao na okno pakla i pomislio sam da ćeš spustiti konopac svojim prijateljima koji su tamo već otišli. Ali nisi.

Prevukao je palidrvce krckajući po donjoj strani stola i počeo da pali cigaru.

Jesi li ti stvarno ronilac?, rekla je Bjanka.

Ne te vrste što ti misliš, draga, rekao je Dejv.

On je ronilac svih mogućih vrsta, rekao je Sils, s mukom se delimično uspravljaajući dok je spuštao pesnicu na sto. Svake božje vrste.

Vadim stvari iz mora, rekao je Vestern.

Kakve stvari?

Kakve god nas unajme da izvadimo. Što god se izgubi.

Blago?

Ne. Više komercijalne stvari. Teret.

Šta je najčudnije što su ti tražili da uradiš?

A da nema veze sa seksom?

Znala sam da mi se dopada.

Ne znam. Morao bih da razmislim. Neki momci koje poznajem su jednom izvukli baržu punu govana slepih miševa.

Čuješ?, rekao je Sils. Govna slepih miševa.

Kako si počeo da se baviš time?

Ne pitaj ga to, draga moja, rekao je Džon. Ne želiš da znaš. Da se potajno nada da će umreti u dubini kako bi okajao svoje grehe. A to je tek početak.

Opa, ovo postaje zanimljivo.

Ne uzbuđuj se previše. Možda si primetila izvesnu uzdržanost kod našeg prijatelja. Tačno je da se bavi opasnim poslom pod vodom za dobre pare, ali je takođe tačno i da se boji dubine. Pa dobro, reći ćeš. Savladao je svoje strahove. Ni najmanje. Spušta se u tamu koju i ne može da pojmi. Tamu i parališuću hladnoću. Uživam da pričam o njemu ako već on ne priča. Siguran sam da biste voleli da čujete deo o grehu i iskupljenju. Bar to. On je zgodan muškarac. Žene žele da ga spasu. Ali naravno, on je iznad toga. Šta kažeš, Vlasteline? Koliko sam promašio?

Samo nastavi, Šedane.

Mislím da ću završiti. Znam šta mislite. U meni vidite neizmeran ego bez strukture i osnove. Ali sasvim iskreno nemam ni izbliza toliku aspiraciju prema visinama samopoštovanja kojima Vlastelin vlada. I nije da nisam nesvestan da to daje određenu validnost njegovim stavovima. Napokon, ja sam samo neprijatelj društva, dok je on je svetac božji.

Auh, rekla je Bjanka. Okrenula se ka Vesternu znatiželjno. Šta si uradio?

Šedanovi mršavi obrazi upadoše kad je povukao dim iz cigare. Izbacio je aromatični dim preko stola i osmehnuo se. Vlastelin nikad nije razumeo da oprost ima svoju hronologiju. Dok za osvetu nikad nije prekasno.

Vestern je ispio pivo i spustio kriglu na sto. Moram da idem, rekao je.

Sedi, rekao je Šedan. Povlačim sve što sam rekao.

Ni u ludilu. Znaš da uživam kad blebećeš.

Ne ideš negde u inostranstvo da radiš, je li?

Ne. Idem kući da spavam.

Sad si završio treću smenu?

Manje-više. Vidimo se.

Dohvatio je torbu i podigao je i klimnuo glavom društvu za stolom i krenuo Ulicom burbon s torbom preko ramena.

Sviđa mi se tvoj prijatelj, rekla je Bjanka. Ima dobro dupe.

Pogrešnom se bogu moliš, dušo moja.

Zašto? Je li gej?

Ne. Zaljubljen je.

Šteta.

Još je gore.

Kako to misliš?

Zaljubljen je u svoju sestru.

Auh. Je li on od onih uzvodno što dođu ovde nedeljom ujutro?

Ne. Iz Noksvila je. Mislim, opet, još je gore. Zapravo je iz Vortburga. Iz Vortburga u Tenesiju.

Iz Vortburga u Tenesiju.

Da.

To mesto ne postoji.

Bojim se da postoji. Blizu Ouk Ridža. Otac mu se bavio projektovanjem i proizvodnjom ogromnih bombi čija je svrha bila da spale cele gradove nevinih koji su spavali u svojim krevetima. Pametno smišljene i izrađene sprave. Sve i jedna jedinstvena. Kao starinski bentliji. Vesterna sam upoznao na univerzitetu. Odnosno, zapravo sam ga prvi put video u „Klubu 52“ na auto-putu Ešvil. Svirao je mandolinu s bendom na bini. Blugras. Nisam ga upoznao pre toga, ali sam znao ko je. Studirao je matematiku i imao najviše ocene. Neko za našim stolom ga je pozvao i počeli smo da razgovaramo. Citirao sam mu Siorana, a on meni Platona na istu temu. I imao je prelepu sestru. Mislim da je imala četrnaest godina. Vodio ju je po klubovima. Otvoreno su se zabavljali. A ona je bila još pametnija od njega. I lepa kao lutka. Lepotica jedan kroz jedan. Vestern je dobio stipendiju na Kalifornijskom institutu tehnologije i otišao tamo da studira fiziku, ali nikad nije doktorirao. Dobio je neki novac i otišao u Evropu da vozi auto-trke.

Auto-trke?

Da.

Kakve?

Ne znam. Ona mala vozila što tamo voze. Vozio je i trke na zemljanoj stazi na Atomik pisti u Ouk Ridžu kad je išao u srednju školu. Navodno je bio prilično dobar.

Vozio je formulu dva, rekao je Dejv. Bio je dobar, ali ne dovoljno dobar.

Da. Dobro. Ima metalnu pločicu u glavi zbog nesreće koju je doživeo. I metalnu šipku u jednoj nozi. I slično. Malo šepa. Ipak, možda samo nije imao sreće. Mislim da je verovatno bio vrlo dobar vozač. Neće te niko ubaciti u takvo vozilo ako ne umeš da voziš, koliko god para da imaš.

Ima li još te pare?

Čekao sam da me to pitaš. Nema. Sve je spiskao.

I sve to vreme tuca sestru.

Ja tako smatram.

Kako to da ga nikad nisi pitao.

Jesam.

Šta je rekao?

Nije mu prijalo. Negirao je, naravno. Misli da sam psihopata i verovatno je u pravu. To još nije jasno dokraja. Ali on je udžbenički primer prikrivenog narcisa, a opet, onaj njegov smerni osmeh krije ego velik kao centar Klivlenda.

Meni je izgledao neviđeno pošteno. Pitala sam se otkud ga ova ekipa uopšte poznaje.

Long Džon ju je pogledao. Pošteno? Šališ se.

Šta je još radio?

Šta još? Bože. Taj zavodi prelate i podmićuje sudije. Redovan je čitalac tuđe pošte i ru-kovalac gelignitom, matematički platonista i napasnik domaće dvorišne peradi. Uglavnom sorte dominik. Kokojebac, grubo govoreći.

Džone?

Šta je?

Opisuješ sebe.

Sebe? Ni slučajno. Gluposti. I gavku je možda. Jednom.

Gavku?

Vrstu morske patke. *Somateria mollissima*, mislim.

Pobogu.

Sitan greh pored zala za koja ga optužuju. Snove mu narušava žalopojka peradi. Nemir u kokošinjcu, prepirka. Potom sledi šamaranje krilima, kreštanje. To otrežnjuje. Što mu je tek jedna od svakodnevnih rutina. Pokupi odeću s hemijskog. Nazovi majku. Jebi kokoške. Iznenaduje me što je uspeo da prevari jednu takvu svetsku ženu kao što si ti.

Zamišljeno je povukao dim. Gotovo tužno je odmahnuo glavom. Opet pretpostavljam da drage volje trpe tu sramotu ako ona podrazumeva spas od peradarskog noža u pet do dvanaest. I naravno zaista se postavlja pitanje da li ih je dobro jesti posle toga. Islamski zakon je vrlo jasan u tom pogledu, ako se ne varam. Da bi to bilo uistinu pogrešno. Ali komšija može da ih jede. Pod pretpostavkom da je sklon tome. Zapadna crkva je rekao bih nema po tom pitanju.

Šališ se.

Najiskrenije.

Bjanka se osmehnula. Otpila je gutljaj. Reci mi nešto, rekla je.

Naravno.

Da li se u Noksvilu ludaci rađaju ili ih on samo privlači?

Zanimljivo pitanje. Priroda ili okolnosti. Zapravo reklo bi se da najporemećeniji potiču iz okolnih krajeva. Mada dobro pitanje. Razmisliću pa ću ti odgovoriti.

Meni je delovao vrlo fino.

I jeste vrlo fin. Izuzetno mi je drag.

Ali je zaljubljen u sestru.

Da. Zaljubljen je u sestru. Ali naravno još je gore.

Bjanka se osmehnula neobično kao inače i liznula gornju usnu. Dobro. Zaljubljen je u sestru i...?

Zaljubljen je u sestru, koja je umrla.

(S engleskog preveo **Igor Cvijanović**)